

POLITIHØGSKOLEN

Politidirektoratet
Postboks 8051 Dep
0031 Oslo

NORWEGIAN POLICE UNIVERSITY COLLEGE

Deres referanse:
2008/00995-13 273.1

Vår referanse:
20100217

Sted, Dato
Oslo, 31.10.2012

HØRING – FORSLAG OM NY FORSKRIFT OM OPPTAK TIL BACHELORUTDANNINGEN VED POLITIHØGSKOLEN

Det vises til invitasjon til høring datert 13. juni 2012 med opprinnelig høringsfrist 15. august 2012. Det vises videre til senere kontakt mellom Politidirektoratet og Politihøgskolen vedrørende utsatt høringsfrist. Politihøgskolen setter stor pris på å ha fått innvilget utsatt høringsfrist til 1. november 2012.

Innledende merknader

Politihøgskolen har de siste årene hatt stort fokus på å videreutvikle opptaksprosessen til høgskolen. Etter at vi utarbeidet utkast til ny forskrift om opptak til bachelorutdanningen, har det fremkommet nye problemstillinger som vi gjennom denne høringsuttalelsen ønsker å peke på.

Høringsbrev med forslag til ny forskrift om opptak til Bachelorutdanningen ved Politihøgskolen har vært på bred høring i organisasjonen. Bacheloravdelingen og praksisansvarlige på andre studieår, B2, alle 3 studentråd ved høgskolen samt studieavdelingen, som er ansvarlig for gjennomføring av opptaket, har alle uttalt seg.

Politihøgskolen vil innledningsvis peke på at det er behov for å harmonisere reglene som regulerer opptak til Bachelorutdanningen jf. Politilovens § 24b om Opptak, «Forskrift om opptak til høyere utdanning» og gjeldende «Regler om opptak til Bachelorutdanningen ved Politihøgskolen».

I Politilovens § 24b, første ledd, første og annet pkt. sies følgende:

Opptak av studenter til Politihøgskolens grunnutdanning foretas av en opptaksnemnd oppnevnt av styret. Opptaket forutsetter at søkeren har plettfri vandel, oppfyller fastsatte formelle krav og fremstår som skikket til tjeneste i politi- og lensmannsetaten.

Politiloven definerer at det er opptaksnemndene ved Politihøgskolen som tar opp studenter til Bachelorutdanningen (anm: vår understreking).

POLITIHØGSKOLEN

Pb.5027 Majorstuen, 0301 Oslo
Slemdalsveien 5
Tlf: 23 19 99 00 /Faks: 23 19 99 01
Org. nr: 974 761 017 / Giro: 7694.05.08335
www.phs.no /postmottak@phs.no

Avdeling Bodø

Pb. 6004, 8002 Bodø
Universitetsalleen 1
Tlf: 75 58 80 00
Faks: 75 58 80 30

Utdanningscenter Kongsvinger

Pb. 100, 2201 Kongsvinger
Motjernsvegen
Tlf: 62 82 59 00
Faks: 62 82 59 50

Justissektorens kurs- og øvingssenter Avdeling Stavern

Pb. 204, 3291 Stavern
Fredriksvern Verft
Tlf: 33 13 43 00
Faks: 33 13 43 02

Gjeldende «Regler om opptak til Bachelorutdanningen ved Politihøgskolen» er fastsatt av Politidirektoratet 4.juli 2008 og markerte også overgangen til at opptaket til Bachelorutdanningen nå skulle skje gjennom Samordna Opptak (avtale mellom Politihøgskolen og Samordna Opptak ble inngått juni 2008).

Overgang til Samordna Opptak har medført at opptaksnemndene i dag reelt sett ikke tar opp studenter til Politihøgskolens Bachelorutdanning. I praksis vurderer opptaksnemndene om søkerne oppfyller to av de spesielle opptakskravene, nemlig kravet til plettfri vandel og om søkerne er personlig egnet for tjeneste i politi- og lensmannsetaten (pkt. 2.1b og 2.1i i gjeldende regelverk).

Finner opptaksnemndene at søker oppfyller kravet til plettfri vandel og er personlig egnet for tjeneste i politi- og lensmannsetaten, og søker i tillegg oppfyller øvrige generelle og spesielle opptakskrav, avgjør konkurransepoengsummen til søkeren om vedkommende får tilbud om studieplass. Opptaksnemndene har altså fått en ny rolle etter overgang til Samordna Opptak.

Politihøgskolen gjør oppmerksom på at samme uklarhet fortsatt eksisterer mellom Politilovens § 24b og forslag til ny forskrift om opptak til Bachelorutdanningen ved Politihøgskolen.

Politihøgskolen har gjennom mange år hatt et godt og tett samarbeid med opptaksnemndene. Politihøgskolen har siden 2008 arbeidet kontinuerlig med å evaluere, utvikle og kvalitetssikre opptaksnemndenes arbeid. En del av dette arbeidet har bestått i å observere opptaksnemndenes intervjumetoder og vurdere fagligheten av verktøyet til nemndene. Systematiske observasjoner av nemndenes arbeid under opptaket i 2010 og 2011 avdekket at det ikke var en felles forståelse av hva som ligger i begrepet «personlig egnethet» og det ble tydelig at det var fare for at nemndene ikke klarte å vurdere søkerne likt og heller ikke skåret kandidatene ut fra like kriterier.

På bakgrunn av dette ble det startet et prosjekt for å definere hva Politihøgskolen og etaten ser som de sentrale egenskaper som den «gode søkeren» skal besitte. Prosjektet resulterte i seks egenskaper/kriterier/kompetanser som ble lagt til grunn når det vinter/vår 2012 ble utviklet nye seleksjonsmetoder (også kalt ny arbeidsform) til opptaksnemndene. På denne måten ønsket Politihøgskolen å sikre en mest mulig lik vurdering av søkerne for å motvirke usaklig forskjellsbehandling. Vi ønsket også større åpenhet om vurderingskriteriene til nemndene.

Tidligere brukte opptaksnemndene 20 minutter til å gjennomføre et ustrukturert intervju med en del standardspørsmål. De nye seleksjonsmetoder innebærer at opptaksnemndene bruker ca. 2 timer på å vurdere en søker etter standardiserte metoder, som gruppeøvelse, personlighetstest og et strukturert intervju på ca. 45 min.

De nye seleksjonsmetodene ble evaluert av blant annet et eksternt konsulentfirma høsten 2012 og lagt frem for Politihøgskolens styre 17. oktober 2012.

Formålet med den eksterne evalueringen var å skaffe god informasjon om hvordan de nye verktøyene til opptaksnemndene fungerte ved årets opptak. Gav verktøyene nemndene et bredere grunnlag for å vurdere søkerens egnethet? Bidro verktøyene til å sikre en åpen, bred og lik seleksjon på tvers av nemndene? Og målte verktøyene det vi ønsket de skulle måle?

Evalueringen viste at innføring av nye seleksjonsmetoder har styrket opptaksnemndenes

grunnlag for å vurdere søkerens egnethet/skikkethet. Det begrunnes med at personlig egnethet/skikkethet vurderes gjennom flere standardiserte metoder og det var bedre tid til å vurdere den enkelte søker. Evalueringen viste også at standardiserte metoder og arbeidsprosesser sikret større likhet opptaksnemndene mellom.

Styret ved Politihøgskolen ga sin tilslutning til å arbeide videre med å utvikle gode seleksjonsmetoder for opptaksnemndene til deres arbeid med å vurdere om søkere er personlig egnet/skikket for opptak.

Politihøgskolen anbefaler at de rettslige rammene rundt hele opptaksordningen på sikt gjennomgås og vurderes i lys av erfaringene med den nye arbeidsformen til nemdene. Samtidig understreker vi at det er viktig å slutføre pågående arbeid med den nye forskriften om opptak.

Merknader til enkelte bestemmelser i utkast til ny forskrift om opptak til bachelorutdanningen ved Politihøgskolen

I merknader til enkelte punkter vil Politihøgskolen innledningsvis presentere utkastet til forskrift slik det nå lyder. Deretter vil vi klargjøre hva vi mener bør endres, begrunne dette der det er aktuelt, for til sist å fremme vårt forslag til endring i uthevet font og kursiv.

Kapittel 1 – Innledende bestemmelser

Pkt. 1.4 lyder:

I den fysiske og medisinske vurderingen ved opptaket kan det bare legges vekt på forhold som er saklige, nødvendige og forholdsmessige med tanke på søkerens egen helse og sikkerhet og mulighet for å gjennomføre utdanningen ved Politihøgskolen.

Slik pkt. 1.4 er formulert legges det kun vekt på den fysiske og medisinske vurderingen av søkerne. Politihøgskolen er av den oppfatning at dette er for snevert og ønsker også å trekke inn opptaksnemndenes vurdering av søkerens personlige egnethet (skikkethet) i dette punktet.

Politihøgskolen står fast ved at de fysiske og medisinske vurderinger skal være saklige, nødvendige og forholdsmessige, men ønsker å understreke at alle vurderinger som inngår i opptak til bachelorutdanningen skal være begrunnet i saklige, nødvendige og forholdsmessige forhold med tanke på å gjennomføre utdanningen og med sikte på tilsetning i politi- og lensmannsetaten etter endt utdanning. (se også forslag til nytt pkt. 3.2.).

Politihøgskolen foreslår derfor at pkt. 1.4 endres til:

I alle vurderinger ved opptaket kan det bare legges vekt på forhold som er saklige, nødvendige og forholdsmessige for å gjennomføre utdanningen ved Politihøgskolen.

Kapittel 2 - Generelle opptakskrav

Pkt. 2.1 lyder:

Søkere til bachelorutdanningen må ha generell studiekompetanse i samsvar med bestemmelsene i kapittel 2, med de unntak som følger av kapittel 3 i gjeldende forskrift om opptak til universiteter og høyskoler.

PolitiHøgskolen mener at forslag til ordlyd i pkt. 2.1 kan skape uklarhet for søkerne ved ikke å spesifisere i teksten at det gjelder krav om generell studiekompetanse eller realkompetanse. Ett alternativ er å velge tradisjonell henvisningsteknikk, slik det fremkommer i utkastet. Et annet alternativ er å skrive aktuell tekst fullt eller delvis ut. For å gjøre regelverket mest mulig brukervennlig overfor aktuelle søkere, foreslår PolitiHøgskolen følgende tekst:

2.1

Søkere til bachelorutdanningen må ha generell studiekompetanse i samsvar med bestemmelser i gjeldende forskrift om opptak til høyere utdanning.

2.2

Søkere som ikke har generell studiekompetanse, kan bli tatt opp på grunnlag av realkompetanse i samsvar med bestemmelser i samme forskrift.

PolitiHøgskolen gjør oppmerksom på at den sentrale forskriften det henvises til heter: Forskrift om opptak til høyere utdanning.

Kapittel 3 - Spesielle opptakskrav

PolitiHøgskolen har flere forslag til presiseringer i kapittel 3.

Pkt. 3.1 d lyder:

Hatt førerkort klasse B i minst ett år pr. 1.september i søknadsåret

Her vil PolitiHøgskolen foreslå å endre tidspunktet fra når en søker skal ha hatt førerkort, fra 1. september til 1.august. Dette begrunnes i at studentene har studiestart medio august og mange av studentene starter direkte med kjøreopplæring i andre studieår. Det er uheldig hvis en del studenter blir utelukket for å starte kjøreopplæring fordi de ikke oppfyller kravet pr. 1.august, men pr 1.september. Dette kan medføre logistiske utfordringer for gjennomføring av kjøreopplæringen.

PolitiHøgskolen foreslår følgende endring:

Hatt førerkort klasse B i minst ett år pr. 1. august i søknadsåret.

Pkt. 3.1 e lyder:

Karakteren 3 i norsk (gjennomsnitt av hovedmål, sidemål og muntlig) fra videregående skole, eller minimum 60 studiepoeng høyere utdanning med minimum karakteren D

Politihøgskolen ønsker at søkere som ikke oppfyller karakterkravet 3 i norsk, men som har et års høyere norskspråklig utdanning skal ha gjennomsnittskarakteren C i stedet for D.

Politihøgskolen foreslår derfor å endre pkt. 3.1 e til:

Karakteren 3 i norsk (gjennomsnitt av hovedmål, sidemål og muntlig) fra videregående skole, eller 60 studiepoeng norskspråklig utdanning med gjennomsnittskarakteren C.

Pkt. 3.1.h lyder:

Fremstå som personlig egnet etter vurdering i opptaksnemnd.

Politihøgskolen ønsker at det skal være samsvar mellom politiloven, skikkethetsforskriften og forskrift om opptak til bachelorutdanningen, når det gjelder bruken av begrepene «skikket» eller personlig «egnet» for opptak. Politiloven § 24b bruker formuleringen skikket. Vi foreslår derfor at «skikket/skikkethet» brukes konsekvent i forskrift om opptak til bachelorutdanningen ved Politihøgskolen.

Pkt. 3.1 h foreslås endret til:

Fremstå som skikket etter vurdering i opptaksnemnd

Nytt pkt. 3.2

Politihøgskolen foreslår et nytt pkt. 3.2:

Politihøgskolen utarbeider retningslinjer for vurdering av kravet til plettfriandel og skikkethet

For å sikre likebehandling av søkerne er det nødvendig å utarbeide retningslinjer som trekker opp rammer rundt vurderingene av kravet til plettfriandel og hva som ligger i «skikket», jf. pkt. 3.1 h, pkt. 4.2 og pkt. 6.2

Politihøgskolen har, som nevnt innledningsvis, et godt og tett samarbeid med opptaksnemndene og vi har kommet langt når det gjelder å definere hvilke egenskaper eller potensiale en søker bør ha når det gjelder egnethet/skikkethet ved opptak. Metoder og verktøy til å måle disse egenskapene er under utvikling.

Politihøgskolen har likeledes samarbeidet tett med nemndene for å etablere en forvaltningspraksis for hva som er akseptabel/ikke akseptabel å ha på uttømmende politiattest/vandel. Opptaksnemndene har i evalueringen i høst etterlyst tydeligere retningslinjer for vandelsvurderingen.

Plettfriandel er ikke et entydig begrep å kommunisere til søkerne våre, og Politihøgskolen opplever ofte at det er vanskelig å redegjøre for hvor grensen går for hvilke forhold som aksepteres. Det er krav til plettfriandel for tilsetning i politiet. Det bør være samsvar mellom kravene til plettfriandel ved opptak til bachelorutdanningen og ved tilsetning i politiet.

For å unngå usaklig forskjellsbehandling av søkere foreslår Politihøgskolen at det utarbeides utfyllende retningslinjer for vurdering av kravet til plettfriandel. Politihøgskolen ber om å bli gitt myndighet til å utarbeide utfyllende retningslinjer for vurdering av kravet til plettfriandel. Slike retningslinjer må samordnes med etaten og det er naturlig at slike retningslinjer må sendes på bred høring i etaten.

Med utfyllende retningslinjer vil vi på en tydeligere måte kunne kommunisere til søkere og opptaksnemnd hvor listen ligger når det gjelder vandelskrav, og på denne måten sikre bedre likebehandling av søkerne. I tillegg unngår vi at politimestre ikke vil gi studenter begrenset politimyndighet i praksisåret fordi de ikke har plettfriandel.

Kapittel 4 - Medisinske opptakskrav

Ingen merknader

Kapittel 5 - Søknadsbehandling

Pkt. 5.2 lyder:

Aktuelle søkere innkalles til opptaksprøver som består av fysiske tester, legeundersøkelse og vurdering i opptaksnemnd.

Politihøgskolen foreslår å gjøre en liten endring og presisering i dette punkt slik at det blir tydelig at det bare er søkere som oppfyller formelle krav som innkalles til opptaksprøver.

Forslag til endring av pkt. 5.2:

Søkere som oppfyller de formelle opptakskrav innkalles til opptaksprøver som består av fysiske tester, legeundersøkelse og vurdering i en opptaksnemnd.

Pkt. 5.3 lyder:

Den medisinske vurderingen gjennomføres ut fra en legeerklæring på fastlagt skjema samt vurdering av opptaksnemndas lege. Dersom søker mener særskilt skjønn bør utøves skal utfyllende legeopplysninger, eventuelt fra behandlende spesialist, følge søknaden.

Det er Politihøgskolens styre som oppnevner sakkyndig lege. Legene er et uavhengig organ, er ikke underlagt opptaksnemndene, men samarbeider med opptaksnemndene. Politihøgskolen mener dette bør klargjøres i forskriften.

Forslag til endring av pkt. 5.3:

Den medisinske vurderingen gjennomføres ut fra en legeerklæring på fastlagt skjema samt vurdering av en sakkyndig lege oppnevnt av Politihøgskolens styre. Dersom søker mener særskilt skjønn bør utøves skal utfyllende legeopplysninger, eventuelt fra behandlende spesialist, følge søknaden.

Kapittel 6 - Opptak

Pkt. 6.1 lyder:

Opptaksnemnda skal i sin vurdering legge vekt på at rekrutteringen til politiet gjenspeiler samfunnet mht. geografi, kjønn og kulturelt mangfold.

Det er Politihøgskolen, i samarbeid med politidistriktene, som har ansvar for rekruttering av søkere til Bachelorutdanningen, ikke opptaksnemndene. I rekrutteringsarbeidet vårt har Politihøgskolen de siste årene satses på å nå ut til så mange søkere som mulig ved å delta aktivt på utdanningsmesser og yrkesskolemesser over det ganske land. Høgskolen har i tillegg satses på å nå spesielle målgrupper som etniske minoriteter og søkere fra distrikts-Norge gjennom forskjellige målrettede aktiviteter.

Politihøgskolen ønsker derfor ikke at forskrift om opptak skal signalisere at det er opptaksnemndene som har ansvar for rekruttering av studenter til Bachelorutdanningen.

Politihøgskolen har de siste årene tatt i bruk et mer utvidet mangfoldsbegrep enn vi hadde da utkast til ny forskrift ble utarbeidet. Ordlyden foreslås derfor endret i samsvar med dette.

Politihøgskolen foreslår derfor å endre pkt. 6.1 til:

Opptaksnemnda skal i sin vurdering legge vekt på at rekrutteringen til politiet gjenspeiler mangfoldet i samfunnet.

Pkt. 6.2 lyder:

Opptaksnemnda vurderer søkerens egnethet på bakgrunn av en totalvurdering av personlige kvalifikasjoner og modenhet som bl.a. dømmekraft, holdninger, rettskaffenhet og kommunikasjonsevne. Det legges vekt på politiinstruksens krav til personlige forhold og opptreden.

Opptaksnemndenes hovedfunksjon er å vurdere søkerens skikkethet/egnethet for opptak. Som nevnt under vurderingen av pkt. 3.1.h, foreslår Politihøgskolen å bruke begrepet skikkethet fremfor egnethet.

I tillegg foreslår Politihøgskolen å fjerne føringene for hvilke egenskaper opptaksnemnda skal se etter når de foretar vurdering av skikkethet. Dette fastsettes i utfyllende retningslinjer for vurdering av kravet til plettfri vandel og skikkethet ved opptak til Politihøgskolen, jf. pkt. 3.2.

Forslag til endring av pkt. 6.2:

Opptaksnemnda vurderer søkerens skikkethet på bakgrunn av vurdering av personlige kvalifikasjoner. Det legges vekt på politiinstruksens krav til personlige forhold og opptreden.

Kapittel 7 - Opptaksnemnd

Pkt. 7.2 lyder:

Hver opptaksnemnd består av 4 medlemmer med personlige varamedlemmer av samme kjønn. Opptaksnemnda skal ha tilknyttet lege for den medisinske vurderingen.

Det foreslås å oppnevne varamedlemmer til en varapool da erfaringen tilsier at det ikke alltid er enkelt å oppnevne nok varamedlemmer. Det har også vist seg at det heller ikke alltid er mulig for et personlig varamedlem på kort varsel å tre inn i stedet for det faste medlemmet. Med en varapool vil Politihøgskolen ha større fleksibilitet i en hektisk og sårbar opptaksperiode. Politihøgskolen foreslår derfor å endre pkt. 7.2 og samtidig foreslå et nytt pkt. 7.3.

Pkt. 7.2 foreslås endret til:

Hver opptaksnemnd består av fire medlemmer. Opptaksnemndene skal ha tilknyttet lege for den medisinske vurderingen.

Forslag til nytt pkt. 7.3

Det oppnevnes en pool med varamedlemmer, tilsvarende antall varamedlemmer som faste medlemmer, som kan benyttes av alle opptaksnemndene.

Pkt. 7.3 eller nytt pkt. 7.4 i utkast til forskrift lyder:

Lederen av nemnda skal ha juridisk embetseksamen eller mastergrad i rettsvitenskap og erfaring fra politi- og lensmannsetaten. To medlemmer skal ha erfaring fra politi- og lensmannsetaten, og en av disse utpekes som nemndas sekretær. Ett medlem skal komme fra universitets- og høgskolesektoren. Ingen medlemmer eller varamedlemmer skal være ansatt ved Politihøgskolen. Begge kjønn skal være like representert. Opptaksnemndas lege skal ha erfaring fra seleksjon og legesakkyndig vurdering.

Politihøgskolen har god erfaring med å oppnevne medlemmer og varamedlemmer som har etnisk minoritetsbakgrunn i hver nemnd. Opptaksnemndene gir selv uttrykk for at det bidrar til større mangfold i nemnda. Politihøgskolen foreslår derfor at dette reguleres i forskriften.

Politihøgskolen foreslår videre å fjerne kravet om at legene skal ha erfaring fra seleksjon.

Forslag til nytt pkt. 7.4:

Lederen av nemnda skal ha juridisk embetseksamen eller mastergrad i rettsvitenskap og erfaring fra politi- og lensmannsetaten. To medlemmer skal ha erfaring fra politi- og lensmannsetaten, og en av disse utpekes som nemndas sekretær. Ett medlem skal komme fra universitets- og høgskolesektoren, og ett medlem skal ha etnisk minoritetsbakgrunn (innvandrebakgrunn, nasjonale minoriteter eller urbefolkning). Ingen

**medlemmer eller varamedlemmer skal være ansatt ved Politihøgskolen.
Politihøgskolens lege skal ha erfaring fra legesakkyndig vurdering.**

Kapittel 8 - Klagebehandling

Politihøgskolen har forslag til et tilleggspunkt etter pkt. 8.2 (nytt pkt. 8.3)

Klager vedrørende rangering oversendes Nasjonal klagenemnd for opptak gjennom Samordna Opptak.

Pkt. 8.3 i utkastet til forskrift blir dermed nytt pkt. 8.4. Innholdsmessig forblir det uforandret:

Øvrige klager behandles av Politihøgskolen ved Politihøgskolens styre.

Politihøgskolen ønsker lykke til med videre saksbehandling og er tilgjengelig hvis noe er uklart i høringsuttalelsen vår.

Politihøgskolen viser til «Avtale om deltakelse i det samordnete opptaket til grunnutdanninger ved universiteter og høyskoler gjennom Samordna opptak» (vedlagt) når det gjelder eventuell ikrafttredelse av ny forskrift:

Endringer av opptaksregelverket for studier ved Politihøgskolen som er med i det samordnete opptaket, må varsles innen 15. april året før, og det står SO fritt å vurdere om slike endringer kan innpasses i det samordnete opptaket.

Med hilsen

Håkon Skulstad
Sjef Politihøgskolen

Laila Mjelde
Leder studieavdelingen

Dokumentet er elektronisk godkjent uten signatur.

Vedlegg: Avtale om deltakelse i det samordnete opptaket til grunnutdanninger ved universiteter og høyskoler gjennom Samordna opptak